

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Кафедра транспортних засобів та інженерного забезпечення охорони державного кордону
факультету забезпечення оперативно-службової діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВОК 15.2 «ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ПРАКТИЧНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ВОДІЇВ»
ОПП «Психологія»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 05 Соціальні і поведінкові науки

Спеціальність: 053 Психологія

Форма навчання: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Теоретичні основи та практичні методи навчання водіїв» є вибірковою для вивчення ОПП «Психологія». Вивчається протягом 6-го семестру на кафедрі Транспортних засобів та інженерного забезпечення охорони державного кордону.

Метою вивчення навчальної дисципліни, є підготовка офіцерів-прикордонників в якості фахівців з підготовки водіїв автомобільної та бронетанкової техніки, теоретичні основи та практичні методи щодо підготовки водіїв транспортних засобів, керування ними в різних умовах обстановки, а також ведення основних документів щодо підготовки водіїв автомобільної та бронетанкової техніки.

Основне завдання навчальної дисципліни - сформувати в курсантів уміння якісно організувати заняття з підготовки водіїв основних зразків автомобільної та бронетанкової техніки, які використовуються в охороні державного кордону; опанування курсантами методичного інструментарію з підготовки водіїв автомобільної та бронетанкової техніки, які використовуються в охороні державного кордону; набуття навиків самостійного проведення занять з особовим складом водіїв транспортних засобів підрозділу.

Курсант, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен:

знати:

- особливості процесу навчання водіїв;
- основні принципи навчання водіїв в Державні прикордонні службі України;
- основні методи навчання водіїв;
- основні принципи організації навчальної роботи;
- складові навчально-матеріальної бази для проведення занять по підготовці водіїв транспортних засобів;
- вимоги керівних документів щодо забезпечення безаварійної експлуатації, обслуговування і ремонту техніки;
- основи психофізіології військового водія, небезпечні гідрометеорологічні умови та їх вплив на роботу водіїв;

вміти:

- застосовувати одержані знання при вивченні інших професійно орієнтованих навчальних дисциплін, правил і процедур експлуатації автомобільної та бронетанкової техніки;
- впевнено проводити заняття з керування як окремою машиною, так і у складі колони в різних складних дорожньо-кліматичних умовах, вдень та вночі;
- застосовувати типові методики під час проведення теоретичних та практичних занять з підготовки водіїв;
- самостійно засвоювати нові зразки автомобільної та бронетанкової техніки;
- вживати заходів щодо економії пального, мастильних та експлуатаційних матеріалів, а також збільшення міжремонтного пробігу та терміну служби (терміну роботи) машин, автомобільних шин і акумуляторних батарей;

- сміливо та рішуче діяти в небезпечній та аварійній обстановці, надавати першу медичну допомогу потерпілим;
- виконувати вправи з водіння машин та нормативи з технічної підготовки;
- використовувати отримані знання в ході практичної діяльності щодо організації використання за призначенням автомобільної та бронетанкової техніки органів і підрозділів Державної прикордонної служби України.

ознайомитись:

- з сучасними методами навчання водінню автомобільної та бронетанкової техніки;
- з перспективними рішеннями, які потенційно можуть застосовуватись під час навчання водінню автомобільної та бронетанкової техніки.

Викладачі:

Згідно форми А-4.03

Передумови вивчення навчальної дисципліни.

Прикордонна служба, інженерне забезпечення охорони кордону.

Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни.

Комп'ютерний спеціалізований клас, автомобільний тренажер, майданчик для початкового навчання водінню, автодром.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин													Форми підсумкового контролю			
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота						Індивідуальна робота					Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік
					лекції	групові заняття	практичні заняття	індивідуальні заняття	контрольна робота	курсний проект	підсумковий контроль	Усього	реферат	Конспект	контрольна робота				
3	5	2,8	84	60			60								24				
	6	3,2	96	72			60				12				24	+			
Разом 3 курс		6	180	132			120				12				48	+			
Усього за дисципліну		6	180	132			120				12				48	+			

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.4; МН2.3; МН2.4; МН2.1; МН2.2; МН3.1; МН3.3; МН4.1; МН4.4.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.1; МК1.4; МК2.3; МК2.4; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК3.3; МК4.1.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-5	Здатність до адаптації та дії у новій ситуації, бути критичним і самокритичним.	МК2.1; МК2.2; МК3.1; МК4.1; МК4.4.
ЗК-6	Здатність планувати та управляти часом, приймати обґрунтовані рішення. Здатність працювати автономно, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	МК1.2; МК1.4; МК2.3; МК2.4; МК3.2; МК3.3.
Фахові компетентності спеціальності		
ФК-11	Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	МК1.2; МК1.4; МК2.3; МК2.4; МК3.2; МК3.3.
Професійні (військово-прикордонні) компетентності		
ВК-1	Знання та розуміння: правових засад функціонування держави і основ законодавства України, що стосуються повноважень держави, прав людини та меж їх застосування для забезпечення безпеки державного кордону; демократичних цінностей; системи забезпечення національної безпеки України; сутності та основних питань етики збройної боротьби; призначення професії офіцера.	МК1.2; МК1.4; МК2.3; МК2.4.
ВК-7	Організувати підготовку озброєння, спеціальної техніки і технічних засобів охорони кордону до застосування, експлуатацію і технічне обслуговування з використанням фізичних основ їх побудови, інженерних знань та дотриманням вимог єдиної системи конструкторської документації.	МК1.2; МК1.4; МК2.3; МК2.4; МК2.6.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-14	Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, в тому числі демонструвати лідерські якості.	МН2.1; МН2.2; МН3.3; МН4.1.	МК1.2; МК1.4; МК2.3; МК 3.1; МК 4.1.
ПРН-15	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	МН1.2; МН1.4; МН2.3; МН3.2; МН 4.2.	МК1.2; МК1.4; МК2.3; МК 3.1; МК 4.1.
ПРН-17	Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	МН1.2; МН1.4; МН2.3; МН3.2; МН 4.2.	МК1.2; МК1.4; МК2.3; МК 3.1; МК 4.1.
ВРН-3	Здатність організувати комплексне функціонування підсистем побудови охорони державного кордону, застосувати сили і засоби у різних умовах обстановки, всіх видах бойового, ресурсного та інженерно-технічного забезпечення.	МН1.2; МН1.4; МН2.3; МН3.2; МН 4.2.	МК1.2; МК1.4; МК2.3; МК 3.1; МК 4.1.
ВРН-6	Виконувати прийоми з особистої безпеки та фізичної підготовки, застосовувати спеціальні засоби в обсязі, визначеному законодавчими актами, Настановою з особистої безпеки в Державній прикордонній службі України, Настановою з фізичної підготовки в Державній прикордонній службі України.	МН1.2; МН1.4; МН2.3; МН3.2; МН 4.2.	МК1.2; МК1.4; МК2.3; МК 3.1; МК 4.1.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

№ те ми	Найменування тем	Кіль кість годи н	Номери, вид занять та кількість годин																							Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількі сть годин	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23				
1	Теоретичні основи навчання водіїв	22	Пз2	Пз2	Пз2	Пз2	Пз2	Пз2	Пз2	Пз2	Пз2	Пз2	Пз2														9	1/1Пз(2);1/2Пз(2);1/3Пз(2);1/4Пз(2); 1/5 Пз (2);1/6 Пз (2);1/7 Пз (2);1/8 Пз (2);1/9 Пз (2).	18
																												10	
2	Організація навчальної роботи	14	Пз2	Пз2	Пз2	Пз2	Пз2	Пз2	Пз2																				
3	Навчально-матеріальна база для навчання водіїв	54																									11	3/2 Пз (2); 3/3 Пз (4); 3/4 Пз (4); 3/5 Пз (2); 3/6 Пз (2); 3/7 Пз (4); 3/8 Пз (2); 3/9 Пз (2);3/10 Пз (2).	24
			Пз2	Пз2	Пз4	Пз4	Пз2	Пз2	Пз4	Пз2	Пз2				Пз2	Пз4	Пз4	Пз4	Пз4	Пз4	Пз2	Пз2					12	3/11 Пз (4); 3/12 Пз (4); 3/13 Пз (4); 3/14 Пз (4); 3/15 Пз (4);3/16 Пз (4); 3/17 Пз (2).	
																												01	
4	Методи практичного навчання водіїв	24	Пз2	Пз2	Пз4	Пз4	Пз4	Пз2	Пз4	Пз2																	02	4/4 Пз (4); 4/5 Пз (4);4/6 Пз (2); 4/7 Пз (4); 4/8 Пз (2).	16
																												03	
5	Методична робота по навчанню водіїв	6	Пз2	Пз2	Пз2																						04	5/1Л(2);5/2Л(2);5/3Л(2).	6
	Підсумковий контроль	12	Е12																										
	Всього	132																									Всього	132	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
3 курс					
5 семестр					
			30	<i>Теоретичні основи навчання водіїв</i>	
	1	Практичне заняття	2	Методи теоретичного навчання водіїв. 1. Усне викладання матеріалу. 2. Бесіда. 3. Самопідготовка.	[2.2] ст. 28-48
	2	Практичне заняття	2	Зміст програми шести денних зборів по стажуванню з водіями. 1. Перелік тем та розподіл навчального часу. 2. Зміст тем.	[2.1] ст. 4-10
	3	Практичне заняття	2	Зміст програми технічної підготовки водіїв. 1. Розрахунок годин за предметами навчання. 2. Перелік тем та розподіл навчального часу.	[2.1] ст. 11-16
		Самостійна робота	2	Типова навчальна програма підготовки водіїв транспортних засобів. 1. Порядок проведення занять.	[1.1] ст. 1-4
	4	Практичне заняття	2	Зміст програми технічної підготовки водіїв БТР, БРДМ, БА. 1. Перелік тем та розподіл часу. 2. Зміст тем.	[2.1] ст. 22-25
	5	Практичне заняття	2	Зміст програми спеціальної підготовки водіїв для роботи на транспортних засобах, обладнаних для перевезення особового складу. 1. Розрахунок годин за предметами навчання. 2. Перелік тем та розподіл навчального часу.	[2.1] ст. 25-25
	6	Практичне заняття	2	Зміст програми спеціальної підготовки водіїв для роботи на транспортних засобах, обладнаних спеціальними звуковими та світловими сигналами. 1. Розрахунок годин за предметами навчання. 2. Перелік тем та розподіл навчального часу.	[2.1] ст. 113-120 [3.1] ст. 90-106
		Самостійна робота	2	Типовий тематичний план підготовки та перепідготовки водіїв транспортних засобів за розділом “Будова і технічне обслуговування транспортного засобу”. 1. Транспортні засоби категорії А, А1, В1. 2. Зміст навчального матеріалу.	[2.1] ст. 122-127 [3.1] ст. 109-112

7	Практичне заняття	2	Зміст програми спеціальної підготовки водіїв для роботи на транспортних засобах нових або інших марок, які належать до транспортних засобів тієї ж категорії. 1.Розрахунок годин за предметами навчання. 2.Перелік тем та розподіл навчального часу.	[2.1] ст. 100-112 [3.1] ст. 78-89	
	Самостійна робота	2	Типовий тематичний план підготовки та перепідготовки водіїв транспортних засобів за розділом “Будова і технічне обслуговування транспортного засобу”. 1.Транспортні засоби категорії В, С, С1, Д, Д1. 2.Зміст навчального матеріалу.	[3.2] ст. 125-134	
	Самостійна робота	2	Типовий тематичний план підготовки та перепідготовки водіїв транспортних засобів за розділом “Будова і технічне обслуговування транспортного засобу” 1.Транспортні засоби категорії ВЕ, СЕ, С1Е, ДЕ, Д1Е. 2.Зміст навчального матеріалу.	[2.1] ст. 120-122 [3.1] ст. 107-109 [3.2] ст. 54-59	
8	Практичне заняття	2	Зміст програми спеціальної підготовки водіїв БТР, БРДМ, ББА. 1.Розрахунок годин за предметами навчання. 2.Перелік тем та розподіл навчального часу.	[2.1] ст. 113-120 [3.1] ст. 90-106	
9	Практичне заняття	2	Нормативи з технічної підготовки водіїв автомобілів. 1.Умови (порядок) виконання нормативів. 2.Оцінки за виконання.	[3.2] ст. 91-139	
10	Практичне заняття	2	Нормативи з технічної підготовки механіків-водіїв гусеничних машин. 1.Умови (порядок) виконання нормативів. 2.Оцінки за виконання.	[2.1] ст. 122-127 [3.1] ст. 109-112	
11	Практичне заняття	2	Дорожньо-транспортна пригода. 1.Поняття і класифікація дорожньо-транспортних пригод. 2.Механізм і причини виникнення дорожньо-транспортних пригод.	[2.1] ст. 100-112 [3.1] ст. 78-89	
		22	<i>Організація навчальної роботи</i>		
2	1	Практичне заняття	2	Теоретичні заняття. 1.Проведення теоретичних занять. 2.Підготовка до проведення теоретичних занять.	[3.3] ст. 10-40 [3.4] ст. 12-22
	2	Практичне заняття	2	Лабораторно-практичні заняття. 1.Проведення лабораторно-практичних занять. 2.Підготовка до проведення занять.	[3.3] ст. 40-54, 104-108 [3.4] ст. 23-44

	Самостійна робота	2	Типовий тематичний план підготовки та перепідготовки водіїв транспортних засобів за розділом “Правила дорожнього руху”. 1.Зміст навчального матеріалу.	[3.3] ст. 49-51 [3.4] ст. 34-36	
3	Практичне заняття	2	Практичні заняття по водінню мотоциклів. 1.Порядок проведення занять по водінню мотоцикла. 2.Підготовка інструктора до проведення занять по водінню автомобіля.	[3.3] ст. 55-63 [3.4] ст. 49-92	
4	Практичне заняття	2	Практичні заняття по водінню транспортних засобів категорії “В”. 1.Порядок проведення занять по водінню автомобіля. 2.Підготовка інструктора до проведення занять по водінню автомобіля.	[3.3] ст. 63-83 [3.4] ст. 93-114	
	Самостійна робота	2	Типовий тематичний план підготовки та перепідготовки водіїв транспортних засобів за розділом “Основи керування транспортним засобом і вимоги безпеки дорожнього руху”. 1. Зміст навчального матеріалу.	[3.3] ст. 81-83 [3.4] ст. 107-114	
5	Практичне заняття	2	Практичні заняття по водінню транспортних засобів категорії “С”. 1.Порядок проведення занять по водінню автомобіля. 2.Підготовка інструктора до проведення занять по водінню автомобіля.	[3.3] с. 83-91 [3.4] с. 115-123	
6	Практичне заняття	2	Практичні заняття по водінню транспортних засобів категорії “Д”. 1.Порядок проведення занять по водінню автобуса. 2.Підготовка інструктора до проведення занять по водінню автобуса.	[3.3] ст. 108-122, 129-142 [3.4] ст. 124-135	
	Самостійна робота	2	Типовий тематичний план підготовки та перепідготовки водіїв транспортних засобів за розділом “Етика водія транспортного засобу”. 1. Зміст навчального матеріалу.	[3.3] ст. 135-141	
7	Практичне заняття	2	Практичні заняття по водінню транспортних засобів категорії “СЕ”. 1.Порядок проведення занять по водінню автомобіля з причепом. 2.Підготовка інструктора до проведення занять по водінню автомобіля з причепом.	[3.3] ст. 122-128	
	Самостійна робота	2	Типовий тематичний план підготовки та перепідготовки водіїв транспортних засобів за розділом “Практичне керування транспортними засобами”. 1.Транспортні засоби категорії А, А1, В1. 2. Зміст навчального матеріалу.	[3.5] ст. 4-16, 24-34	
		68	<i>Навчально-матеріальна база для навчання водіїв</i>		
3	1	Практичне заняття	2	Склад навчально-матеріальної бази для навчання водіїв. 1. Класи для вивчення будови автомобіля, правил дорожнього руху. 2. Майданчик для початкового навчання водінню.	[2.1] ст. 151-152, 172-185 [3.1] ст. 152-167 [3.6] ст. 13-23

2	Практичне заняття	2	Навчально-матеріальна база по підготовці водіїв категорії “А1, А, В1”. 1. Класи для вивчення будови мотоцикла, правил дорожнього руху. 2. Майданчик для початкового навчання водінню на мотоциклах.	[3.7] ст.62-86 [3.6] ст. 23-65
3	Практичне заняття	4	Заняття за розділом “Будова і технічне обслуговування транспортного засобу”. 1. Зміст занять відповідно до категорій. 2. Час, який відводиться на вивчення розділу, відповідно до категорій.	[3.2] ст. 125-134
	Самостійна робота	2	Заняття за розділом “Правила дорожнього руху”. 1. Зміст занять відповідно до категорій. 2. Час, який відводиться на вивчення розділу, відповідно до категорій.	[2.1] ст. 120-122 [3.1] ст. 107-109 [3.2] ст. 54-59
4	Практичне заняття	4	Заняття за розділом “Основи керування транспортним засобом і вимоги безпеки дорожнього руху” 1. Зміст занять відповідно до категорій. 2. Час, який відводиться на вивчення розділу, відповідно до категорій.	[3.2] ст. 91-139
	Самостійна робота	2	Заняття за розділом “Етика водія транспортного засобу”. 1. Психофізіологічні основи поведінки водія. 2. Етика водія транспортного засобу.	[3.3] ст. 10-40 [3.4] ст. 12-22
	Самостійна робота	2	Типовий тематичний план підготовки та перепідготовки водіїв транспортних засобів за розділом “Практичне керування транспортними засобами”. 1. Транспортні засоби категорії “А1, А, В1”. 2. Зміст навчального матеріалу.	[3.7] ст. 62-86 [3.6] ст. 23-65
5	Практичне заняття	2	Навчально-матеріальна база по підготовці водіїв категорії “В”. 1. Обладнання класів з будови транспортних засобів категорії “В”. 2. Обладнання майданчика для початкового навчання водінню транспортних засобів категорії “В”.	[2.1] ст. 153-167, 186-194 [3.1] ст. 135-148, 167-175 [3.6] ст. 67-76
6	Практичне заняття	4	Заняття за розділом “Будова і технічне обслуговування транспортного засобу”. 1. Зміст занять відповідно до категорій. 2. Час, який відводиться на вивчення розділу, відповідно до категорій.	[3.3] ст. 40-54, 104-108 [3.4] ст. 23-44
7	Практичне заняття	2	Заняття за розділом “Основи керування транспортним засобом і вимоги безпеки дорожнього руху”. 1. Зміст занять відповідно до категорій. 2. Час, який відводиться на вивчення розділу, відповідно до категорій.	[3.7] ст. 87-108 [3.6] ст. 76-122

	8	Практичне заняття	2	Навчально-матеріальна база по підготовці водіїв категорії “С1, С”. 1. Обладнання класів з будови транспортних засобів категорії “С1, С”. 2. Обладнання майданчика для початкового навчання водінню транспортних засобів категорії “С1, С”.	[3.3] ст. 49-51 [3.4] ст. 34-36
		Самостійна робота	2	Типовий тематичний план підготовки та перепідготовки водіїв транспортних засобів за розділом “Практичне керування транспортними засобами”. 1. Транспортні засоби категорії “В”. 2. Зміст навчального матеріалу.	[3.7] ст. 87-108 [3.6] ст. 76-122
	9	Практичне заняття	2	Заняття за розділом “Будова і технічне обслуговування транспортного засобу” категорії “С1, С”. 1. Зміст занять відповідно до категорій. 2. Час, який відводиться на вивчення розділу, відповідно до категорій.	[2.1] ст. 168-172, 194-203 [3.1] ст. 149-152, 175-182, 193-197 [3.6] ст. 124-127, 147-160
Разом за 5 семестр			84		
6 семестр					
3	10	Практичне заняття	4	Заняття за розділом “Основи керування транспортним засобом і вимоги безпеки дорожнього руху” категорії “С1, С”. 1. Зміст занять відповідно до категорій. 2. Час, який відводиться на вивчення розділу, відповідно до категорій.	[3.3] ст. 55-63 [3.4] ст. 49-92
	11	Практичне заняття	4	Навчально-матеріальна база по підготовці водіїв категорії “ВЕ, СЕ, С1Е, ДЕ, Д1Е”. 1. Обладнання класів з будови транспортних засобів категорії “ВЕ, СЕ, С1Е, ДЕ, Д1Е”. 2. Обладнання майданчика для початкового навчання водінню транспортних засобів категорії “ВЕ, СЕ, С1Е, ДЕ, Д1Е”.	[3.3] ст. 63-83 [3.4] ст. 93-114

12	Практичне заняття	4	Заняття за розділом “Будова і технічне обслуговування транспортного засобу” категорії “BE, CE, C1E, DE, D1E”. 1. Зміст занять відповідно до категорій. 2. Час, який відводиться на вивчення розділу, відповідно до категорій.	[3.3] ст. 81-83 [3.4] ст. 107-114
	Самостійна робота	2	Заняття за розділом “Основи керування транспортним засобом і вимоги безпеки дорожнього руху” категорії “BE, CE, C1E, DE, D1E”. 1. Зміст занять відповідно до категорій. 2. Час, який відводиться на вивчення розділу, відповідно до категорій.	[3.7] ст. 109-124 [3.6] ст. 127-146
13	Практичне заняття	4	Навчально-матеріальна база по підготовці водіїв категорії “D1, D”. 1. Обладнання класів з будови транспортних засобів категорії “D1, D”. 2. Обладнання майданчика для початкового навчання водінню транспортних засобів категорії “D1, D”.	[3.3] ст. 83-91 [3.4] ст. 115-123
14	Практичне заняття	4	Заняття за розділом “Будова і технічне обслуговування транспортного засобу” категорії “D1, D”. 1. Зміст занять відповідно до категорій. 2. Час, який відводиться на вивчення розділу, відповідно до категорій.	[3.3] ст. 108-122, 129-142 [3.4] ст. 124-135
15	Практичне заняття	4	Заняття за розділом “Основи керування транспортним засобом і вимоги безпеки дорожнього руху” категорії “D1, D”. 1. Зміст занять відповідно до категорій. 2. Час, який відводиться на вивчення розділу, відповідно до категорій.	[3.3] ст. 135-141
	Самостійна робота	2	Типовий тематичний план підготовки та перепідготовки водіїв транспортних засобів за розділом “Практичне керування транспортними засобами”. 1. Транспортні засоби категорії “C1, C, D1, D, BE, CE, C1E, DE, D1E”. 2. Зміст навчального матеріалу.	[3.3] ст. 122-128
16	Практичне заняття	2	Інструкція по заходах безпеки під час виконання лабораторно-практичних занять з будови автомобілів. 1. Інструктаж по заходах безпеки перед початком занять. 2. Види інструктажу.	[2.1] ст. 203-215 [3.1] ст. 182-193 [3.6] ст. 161-176
17	Практичне заняття	2	Дорожні умови. 1. Класифікація автомобільних доріг. 2. Основні елементи активної, пасивної, після аварійної та екологічної безпеки дороги. 3. Вплив дорожніх умов на безпеку руху.	[3.7] ст. 125-149 [3.6] ст. 176-217
18	Практичне заняття	2	Навчальні маршрути. 1. Види та основні вимоги до навчальних маршрутів. 2. Призначення навчальних маршрутів.	[3.6] ст. 23-65, 76-122

		Самостійна робота	2	Навчальні транспортних засобів. 1. Типи навчальних транспортних засобів. 2. Обладнання, вимоги до утримання навчальних транспортних засобів.	[3.5] ст. 4-16, 24-34
			32	<i>Методи практичного навчання водіїв</i>	
4	1	Практичне заняття	2	Правила і прийоми користування органами керування. 1. Підготовка до виїзду. 2. Дії водія під час руху.	[2.1] ст. 309-346 [3.1] ст. 241-276 [3.8] ст. 57-82
	2	Практичне заняття	2	Правила і прийоми керування транспортними засобами на майданчику для початкового навчання водінню автомобілів. 1. Рух з різною швидкістю, рух із зміною напрямку. 2. Маневрування в умовах обмеженого проїзду, рух у різних напрямках.	[3.8] ст. 83-99, 121-128
	3	Практичне заняття	4	Системи керування транспортним засобом і сигналізації. 1. Розташування системи керування. 2. Розташування сигналізації та контрольно-вимірювальних приладів	[2.1] ст. 151-152, 172-185 [3.1] ст. 152-167 [3.6] ст. 13-23
		Самостійна робота	2	Основи керування транспортним засобом. 1. Посадка водія в транспортний засіб, прийоми керування транспортним засобом . 2. Взаємодія систем керування перед початком руху.	[3.7] ст.62-86 [3.6] ст. 23-65
	4	Практичне заняття	4	Керування транспортним засобом на автомобільних дорогах з низькою інтенсивністю руху. 1. Рух по прямій, проїзд перехресть. 2. Рух у транспортному потоці, подолання перешкод.	[3.7] ст. 62-86 [3.6] ст. 23-65
		Самостійна робота	2	Керування транспортним засобом на автомобільній дорозі з високою інтенсивністю руху. 1. Рух у транспортному потоці, зустрічний роз'їзд. 2. Виїзд на автомобільну дорогу в межах населених пунктів.	[2.1] ст. 153-167, 186-194 [3.1] ст. 135-148, 167-175 [3.6] ст. 67-76
	5	Практичне заняття	4	Керування транспортним засобом в особливих умовах. 1. Керування транспортним засобом в умовах бездоріжжя, у темну пору доби. 2. Користування світловими приладами.	[3.7] ст. 87-108 [3.6] ст. 76-122

	6	Практичне заняття	2	Удосконалення навичок керування транспортним засобом . 1. Маневрування в умовах обмеженого проїзду, взаємодія з пішоходами та іншими учасниками дорожнього руху. 2. Уміння керуватися дорожніми знаками і розміткою.	[3.7] ст. 87-108 [3.6] ст. 76-122
		Самостійна робота	2	Керування автопоїздом (автомобілем-тягачем з причепом). 1. Вимоги до керування автопоїздом (автомобілем-тягачем з причепом). 2. Маневрування в умовах обмеженого проїзду.	[2.1] ст. 168-172, 194-203 [3.1] ст. 149-152, 175-182, 193-197 [3.6] ст. 124-127, 147-160
	7	Практичне заняття	4	Керування автопоїздом (автомобілем-тягачем з причепом) у межах населеного пункту. 1. Рушання з місця зупинки чи стоянки, проїзд зупинок маршрутних транспортних засобів. 2. Проїзд перехресть з поворотами і розворотами.	[2.1] ст. 203-215 [3.1] ст. 182-193 [3.6] ст. 161-176
	8	Практичне заняття	2	Керування автопоїздом (автомобілем-тягачем з причепом) у темну пору доби. 1. Виїзд на автомобільну дорогу із штучним освітленням та без нього. 2. Вибір необхідної швидкості, безпечних дистанції та інтервалу залежно від різного освітлення дороги.	[3.8] ст. 104-121
		Самостійна робота	2	Керування автопоїздом (автомобілем-тягачем з причепом) у складних дорожніх умовах. 1. Рух на крутих спусках і підйомах, зупинка і рушання з місця. 2. Керування автопоїздом (автомобілем-тягачем з причепом) на слизькій ділянці автомобільної дороги.	[2.1] ст. 285-301 [3.1] ст. 224-240 [3.8] ст. 6-22
			16	Методична робота по навчанню водіїв	
5	1	Практичне заняття	2	Зміст методичної роботи. 1. Організація та планування методичної роботи. 2. Права та обов'язки учасників методичної роботи.	[2.1] ст. 217-223, 252-279 [3.1] ст. 198-224 [3.8] ст. 134-154
		Самостійна робота	2	Положення про методичну роботу. 1. Загальні положення. 2. Організаційна структура методичної роботи.	[3.8] ст. 172-187

2	Практичне заняття	2	Надійність водія. 1.Психофізіологічні основи діяльності водія. 2.Психофізіологічні характеристики водія.	[3.8] ст. 155-171
	Самостійна робота	2	Зміст роботи методиста. 1. Функції та посадові обов'язки методиста. 2. Права та відповідальність методиста.	[3.8] ст. 104-121
	Самостійна робота	2	Планування методичної роботи. 1. План методичної роботи. 2. Модель роботи методиста.	[2.1] ст. 285-301 [3.1] ст. 224-240 [3.8] ст. 6-22
3	Практичне заняття	2	Контроль за станом викладання навчальних предметів. 1. Загальні вимоги до контролю за станом викладання навчальних предметів. 2. Приклади програм спостереження та аналізу занять.	[3.8] ст. 155-171
	Самостійна робота	2	Вправи по тренуванню уваги. 1. Вправа 1, 2. 2. Вправа 3, 4.	[3.8] ст. 172-187
	Самостійна робота	2	Кваліфікація водія і її підвищення. 1.Соціально-психологічний клімат в дорожньому рухові. 2.Режим праці і відпочинку водія.	[3.8] ст. 83-99, 121-128
	Екзамен	12		
Разом за 6 семестр		96		
Разом за 3 курс		180		
Усього за дисципліну		180		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1.1. Нормативно-правові акти

1.1. Постанова Кабінету Міністрів України від 2 березня 2010 р. № 229 «Типова навчальна програма підготовки та перепідготовки водіїв транспортних засобів».

1.2. Базова

2.1. Методичні рекомендації з підготовки водіїв (механіків-водіїв) і спеціалістів автомобільної та бронетанкової техніки в ДПСУ та допуску їх до керування транспортними засобами. 2015 рік. 56 с. (Бібліотека НАДПСУ – 8 прим.)

2.2. **Богачкин А.И.** Методическое пособие по подготовке водителей автомобилей: Учебное пособие. 1974. 175 с. (Бібліотека НАДПСУ – 2 прим.)

2.3. **Коноплянко В.И.** Основы управления автомобилем и безопасность движения: Учебное пособие. 1989. 223 с. (Бібліотека НАДПСУ – 23 прим.)

1.3. Допоміжна

- 3.1. **Фоменко О.Я.** Підручник водія. Підготовка та підвищення кваліфікації. 1997. – 284 с. (Бібліотека НАДПСУ – 14 прим.)
- 3.2. **Гусаров С.Н.** Культура вождения: Учебное пособие. 2003. 191 с. (Бібліотека НАДПСУ – 25 прим.)
- 3.3. **Козачук І.С.** Особливості будови й експлуатації причепів та напівпричепів: Навчальний посібник. Луцьк, Вид. “Твердиня”, 2008. 140 с. (Бібліотека НАДПСУ – 17 прим.)
- 3.4. **Мироненко М.М.** Організація методичної роботи в професійно-технічних навчальних закладах ТСО України: Навчально-методичний посібник. Київ: 2013. 96 с. (Бібліотека НАДПСУ – 21 прим.)
- 3.5. **Іовлєв В.Д.** Професійна етика та культура водіння: Навчальний посібник. Луцьк: Вид. “Твердиня”, 2008. 48 с. (Бібліотека НАДПСУ – 24 прим.)
- 3.6. **Нестеренко В.Б.,** Один на один с автоинспектором : навчально-методичний посібник Киев : Вид. “Арий”, 2014. 111 с. (Бібліотека НАДПСУ – 11 прим.)
- 3.7. **Дерех З.Д., Душник В.Ф., Заворицький Ю.Є.** Правила дорожнього руху з коментарями та ілюстраціями: Навчальний посібник. Київ: Вид. “Арий”, 2019. 196 с. (Бібліотека НАДПСУ – 178 прим.)

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються. У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше

трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії. Дотримання академічної доброчесності Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає: посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність; контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності. За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності. Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А
Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Словесні методи	
МН 1.1	Лекція
МН 1.2	Розповідь
МН 1.3	Пояснення
МН 1.4	Бесіда
МН 1.5	Інструктаж
МН 1.6	Дискусія
МН 1.7	Диспут
2. Наочні методи	
МН 2.1	Демонстрація
МН 2.2	Ілюстрація
МН 2.3	Спостереження
3. Практичні методи	
МН 3.1	Лабораторна робота
МН 3.2	Практична робота
МН 3.3	Пробні вправи
МН 3.4	Творчі вправи
МН 3.5	Усні вправи
МН 3.6	Практичні вправи
МН 3.7	Графічні вправи
МН 3.8	Технічні вправи
МН 3.9	Групові вправи
4. Методи самостійного та індивідуального навчання	
МН 4.1	Рецептивний
МН 4.2	Репродуктивний
МН 4.3	Евристичний
МН 4.4	Дослідницький

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний